

www.eandis.be

Gereguleerde informatie

Melle, 1 september 2017

HALFJAARLIJKS FINANCIËEL VERSLAG VAN DE EANDIS SYSTEM OPERATOR-GROEP¹

PER 30 JUNI 2017²

HOOGTEPUNTEN

- Eandis System Operator en haar sectorgenoot Infracor hebben hun plannen aangekondigd om in de toekomst een verregaande **integratie** van beide ondernemingen te realiseren.
- De start van de operationele activiteiten van zowel **Warmte@Vlaanderen** als **Fluvius** is afhankelijk van de goedkeuring door de Belgische Mededingingsautoriteit.
- Verschillende projecten voor **warmtenetten** worden opgestart in opdracht van de distributienetbeheerders. Eandis werkt ook samen met VITO (Vlaams Instituut voor Technologisch Onderzoek) voor een project met geothermie.
- De Vlaamse regering legt de principes vast voor de uitrol van de **digitale meters** in Vlaanderen. Twee pilootprojecten met **digitale budgetmeters** gaan van start.
- De implementatie van het uitrolplan 2016-2020 voor **laadinfrastructuur voor elektrische voertuigen** is gestart.
- Een tweede rating voor Eandis System Operator: **Creditreform Rating** kent een A+ (stabiel) rating toe.
- Eandis geeft met succes een nieuwe **retailobligatie** uit.
- De daling van het **personeelsbestand** bij Eandis System Operator gaat voort.
- Eandis ontving opnieuw het **VOKA Charter Duurzaam Ondernemen**, wat haar brede gamma aan duurzaamheidsinitiatieven onderlijnt.

¹ De Eandis System Operator-groep omvat Eandis System Operator cvba, haar geconsolideerde dochterondernemingen De Stroomlijn cvba, Atrias cvba en Synductis cvba. Per 30 juni 2017 werden de dochterondernemingen Warmte@Vlaanderen cvba en Fluvius cvba niet geconsolideerd.

² Alle vergelijkingen gelden ten opzichte van de cijfers per 30 juni 2016, tenzij anders aangegeven.

- De **bedrijfsopbrengsten** voor de geconsolideerde Eandis System Operator-groep stegen met 0,9 %, net als de **bedrijfskosten** die een zelfde toename met 0,9% kenden.
- Er is een **nulresultaat**, aangezien alle kosten integraal worden doorgerekend aan de distributienetbeheerders (afgekort DNB's) volgens het principe van 'werking aan kostprijs'.

MANAGEMENTVERSLAG

De Vlaamse energiedistributiesector staat voor een **belangrijke herstructurering**. Op 10 mei 2017 hebben de beide DNB-werkmaatschappijen, Eandis System Operator en Infrac, hun intentie aangekondigd om beide ondernemingen in de toekomst volledig te integreren in één enkele entiteit, Fluvius.

Dit gebeurde nadat ze daartoe de goedkeuring hadden gekregen van hun aandeelhouders. Zo moet Fluvius een uitmuntend multi-nutsbedrijf voor het hele Vlaamse gewest worden. Het eindpunt van dit integratietraject is voorzien in 2020.

Deze beweging naar integratie is geïnspireerd door de idee dat de logistieke en financiële uitdagingen in de energiesector de komende jaren enorm zullen zijn en dat alle betrokken partijen meer te winnen dan te verliezen hebben bij een nauwere samenwerking en een versterkte efficiëntie. Een integratie zal ongetwijfeld meer schaalvoordelen en efficiëntiewinsten opleveren voor alle betrokken partners, waardoor er aanzienlijk kan worden bespaard op de uitgaven voor exploitatie en investeringen. De huidige leeftijds piramide bij beide maatschappijen zal een geleidelijke afbouw van het personeelsbestand op een natuurlijke manier toelaten.

De toekomstige integratie van de werkmaatschappijen heeft geen directe impact op de DNB's uit beide groepen. Bovendien blijven de gekende merknamen, Eandis en Infrac, voorlopig nog bestaan.

Een ander onderdeel van de belangrijke hertekening van de energiesector in Vlaanderen is de **geplande opsplitsing van de financieringsverenigingen**³. Volgens dit plan zouden de DNB's de

---

³ De financieringsverenigingen zijn intergemeentelijke verenigingen die nauw verbonden zijn met de DNB's. Hun hoofdactiviteit is de financiering van de gemeentelijke participaties in de energiesector, meer bepaald projecten van hernieuwbare energie en de participaties in elektriciteitstransmissiebeheerder Elia en gastransportonderneming Fluxys. Deze verenigingen zijn Finiwo, Finea, Fingem, Finilek, Figga, IBE/IBG en IKA.

participaties van de publieke sector in Elia (via Publi-T) en Fluxys (via Publigas) overnemen. De implementatie hiervan en de impact op de Eandis Economische Groep worden verder onderzocht.

Het mandaat van de **commissaris-revisor** van de onderneming, EY bedrijfsrevisoren, werd bij beslissing van de Algemene Aandeelhoudersvergadering van Eandis System Operator vernieuwd voor een periode van drie jaar. Het nieuwe mandaat verstrijkt op de Algemene Aandeelhoudersvergadering in 2020.

Verschillende projecten rond **warmtenetten** maken goede vooruitgang. In Kuurne zijn de eerste huizen nu aangesloten op het net, zij het voorlopig met een stookolieketel. Dit project moet uiteindelijk leiden tot de aansluiting van 700 woningen op dit plaatselijke warmtenet, dat gebruik maakt van de restwarmte van een huisvuilverbrandingsinstallatie. In totaal heeft Eandis System Operator – in naam en voor rekening van de DNB's - reeds negen contracten voor warmtenetten ondertekend. Daarnaast wordt momenteel het potentieel voor zes andere warmteprojecten nog bestudeerd.

Eandis System Operator is eveneens betrokken bij een gezamenlijk project met VITO, het Vlaams Instituut voor Technologisch Onderzoek, over **geothermie** in Mol/Dessel. En er zijn twee pilootprojecten rond energieopslag, waarvan één in ons centraal magazijn te Lokeren.

Eandis System Operators dochteronderneming **Synductis** is een gezamenlijk initiatief waarbij negen Vlaamse nutsbedrijven uit allerlei sectoren betrokken zijn met als gedeelde doelstelling de effectieve beperking van de hinder die veroorzaakt wordt door infrastructuurwerken op het openbaar domein. Het aantal projecten op het terrein waar Synductis zijn meerwaarde aantoonde, neemt stelselmatig toe, ook in de eerste jaarhelft van 2017. De lokale overheden zijn meer en meer overtuigd van de voordelen van een gedegen en tijdige coördinatie van nutswerken zoals Synductis die kan aanbieden. Er lopen nog contacten met andere partijen met het oog op een uitbreiding van de activiteiten van Synductis.

De Vlaamse regering heeft onlangs enkele belangrijke stappen gezet in de creatie van een wettelijk kader voor de **uitrol van digitale meters** in Vlaanderen. Volgens een ontwerpdecreet zal het onafhankelijk databeheer worden toevertrouwd aan de DNB's, en dus onrechtstreeks Eandis System Operator, met een duidelijke verantwoordelijkheid voor de enorme hoeveelheid aan data die zal gegenereerd worden door de toekomstige digitale meetsystemen. Intussen is Eandis alvast begonnen met het voorbereidend werk voor deze uitrol, die van start moet gaan in 2019. Bijkomend werden onlangs twee **pilootprojecten met digitale budgetmeters** opgestart in Zele en Turnhout.

Duurzaamheid, klimaatdoelstellingen en energiearmoede blijven een vooraanstaande plaats innemen in de strategische hoofdactiviteiten van Eandis System Operator. Om de nauwe band tussen Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen in ruime zin en de bedrijfsstrategie te onderlijnen, integreert het Jaarverslag 2016 het Activiteitenverslag en het verslag Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen in één enkel document.

Als gevolg van een Vlaamse openbaardienstverplichting en om de grootschalige doorbraak van elektrische mobiliteit in Vlaanderen te faciliteren, is Eandis System Operator in opdracht van de DNB's begonnen met de plaatsing van **oplaadinfrastructuur voor elektrische voertuigen**. Het streefcijfer voor 2017 is 750 laadpalen met telkens twee oplaadpunten; er moet minstens één zo'n oplaadpaal in elke

Vlaamse gemeente komen. Het programma loopt van 2016 tot 2020 en behelst de installatie van 2.500 dergelijke laadpalen (*cijfer voor Eandis System Operator en Infrac samen*). Eandis zal ook op zijn eigen terreinen laadpalen plaatsen en promoot op actieve wijze volledig elektrische, plug-in hybride en CNG-voertuigen voor de eigen vloot (*CNG : compressed natural gas*).

Voor de derde keer heeft Eandis het **VOKA Charter Duurzaam Ondernemen** behaald. Deze onderscheiding onderstreept de vele inspanningen die Eandis levert op basis van haar strategische visie om ervoor te zorgen dat de onderneming de haar toegewezen taken uitvoert op een duurzame manier en in nauwe samenwerking met al haar belanghebbenden.

Eandis System Operator heeft het **partnerschap met BBL** (Bond Beter Leefmilieu) vernieuwd voor de periode 2017-2020. De onderneming zal ook deelnemen aan de Vlaamse **Green Deal Circulair Aankopen** en enkele andere duurzaamheidsinitiatieven die gelanceerd worden door publieke en semi-publieke entiteiten. Een opvallend voorbeeld is de betrokkenheid in het Gantoise ecobuurt-project (Gent).

In 2016 is Eandis gestart met haar **ecobossen-project**. Dit is gekoppeld aan de bedrijfsdoelstelling om de CO₂-uitstoot per werknemer tegen 2020 met minstens 20% te verminderen. De concrete resultaten van de milieu-inspanningen van Eandis bepalen de omvang van de oppervlakte nieuw bos dat wordt aangelegd. Dit mechanisme spoort onze medewerkers aan in hun inspanningen voor duurzame mobiliteit en ondersteunt de lokale besturen in hun engagement om de eigen klimaatdoelstellingen te behalen. Op 19 februari 2017 heeft Eandis zo 1,3 ha nieuw bos met ongeveer 3.000 inheemse bomen aangeplant in de gemeente Duffel.

Bomen planten voor het ecobos in Duffel

Op 30 juni 2017 telde Eandis System Operator **3.890 werknemers** of 3.709,83 voltijds equivalenten (VTE). Dit betekent op jaarbasis een daling met 137 werknemers (-3,4%). Deze daling is volledig in lijn met de trend sinds 2013. Op diezelfde datum telde de volledige Eandis-groep, met Eandis System Operator, De Stroomlijn en Atrias, 4.181 werknemers (3.974,68 VTE) in zijn personeelsbestand. Op dit ogenblik zijn er geen werknemers bij Warmte@Vlaanderen en Fluvius.

Het totale aantal toegangspunten waarvoor de DNB's – met Eandis System Operator als hun werkmaatschappij – optreden als **sociale leverancier** is gedaald van 111.178 (einde 2016) naar

109.979, dit is een daling met 1,1%. Voor elektriciteit was het een daling met 0,9%, voor aardgas daalde het cijfer met 1,3%.

Er is één wijziging gebeurd in de samenstelling van de **bestuursorganen**. Op voordracht van aandeelhouder/DNB Imewo is vanaf 19 mei 2017 **dhr. Paul Teerlinck** als lid van de Raad van Bestuur in de plaats gekomen van dhr. Sven Taeldeman, die op 20 februari 2017 ontslag nam. Dhr. Teerlinck vervangt dhr. Taeldeman ook in het Auditcomité en het HR-Comité.

Sinds 18 januari 2017 heeft Eandis System Operator een tweede rating. **Creditreform Rating**, een in Duitsland gevestigd ratingagentschap, heeft de onderneming een **A+ rating met stabiele vooruitzichten** toegekend. De huidige rating van Eandis bij Moody's Investors Service is A3 met stabiele vooruitzichten (sinds 14 december 2016).

In juni 2017 heeft Eandis System Operator een **retailobligatie van 200 miljoen EUR** uitgegeven, die erg goed ontvangen werd door de investeerders in België. Deze nieuwe obligatie heeft een looptijd van 8 jaar (tot 23 juni 2025) met een vaste coupon van 2,00%. De opgehaalde fondsen werden hoofdzakelijk gebruikt voor de herfinanciering van de obligatie (2010-2017, 4,00% coupon, 150 miljoen EUR) die op vervaldag kwam en terugbetaald werd op 23 juni 2017.

Voorzitter Piet Buyse luidt de Euronext-bel ter gelegenheid van de eerste notering van de nieuwe obligatie van Eandis System Operator op 23 juni 2017

Het Vlaamse systeem voor **groene energiecertificaten**, zowel groenestroomcertificaten als warmtekrachtcertificaten, ondergaat enkele belangrijke wijzigingen. Doelgerichte maatregelen van de Vlaamse overheid hebben de markt voor in hoofdzaak de groenestroomcertificaten doen heropleven en bijgevolg zijn de DNB's in staat geweest hun voorraad aan onverkochte groenestroomcertificaten te verminderen. Eandis wacht af wat de impact zal zijn van de vernietiging door het Grondwettelijk Hof van de Vlaamse energieheffing die aangewend wordt voor de financiering van de aankoop van certificaten die de DNB's aanhouden. Het arrest van het Hof heeft in elk geval de bestaande regeling voor de jaren 2016 en 2017 behouden.

Atrias, een gezamenlijke dochteronderneming van alle Belgische distributienetoperatoren, zal zijn operationele activiteiten als federaal clearing house voor de Belgische energiemarkt starten in 2018. Vanaf dan zal alle dataverkeer tussen marktpartijen gebaseerd zijn op het nieuwe MIG 6-protocol (*MIG = Message Implementation Guide*).

RISICOFACTOREN

De risicofactoren zoals die beschreven werden in het jaarverslag van Eandis System Operator over 2016 en het prospectus van 2 juni 2017, zijn nog steeds geldig voor het eerste semester van 2017.

BELANGRIJKE GEBEURTENISSEN NA AFSLUITING VAN DE VERSLAGPERIODE

Nihil.

VOORUITZICHTEN

Eandis System Operator verwacht het resultaat van de notificatieprocedure bij de Belgische Mededingingsautoriteit over de geplande activiteiten van Warmte@Vlaanderen in de loop van de tweede helft van 2017.

De federale regering heeft in juli 2017 een hervorming van de vennootschapsbelasting aangekondigd die vanaf 2018 zou leiden tot een verlaging van het huidig tarief.

Behoudens onvoorziene economische of regelgevende ontwikkelingen, verwacht Eandis System Operator dat er in de tweede jaarhelft van 2017 geen substantiële afwijkingen zullen zijn ten opzichte van de gestelde financiële en budgettaire doelstellingen. De onderneming blijft intussen alle relevante financiële, economische en regelgevende ontwikkelingen op de voet volgen.

Het management verwacht in staat te zijn de evolutie van de endogene kosten en de algemene en bedrijfsspecifieke risico's van de Eandis Economische Groep verder strikt onder controle te houden dankzij de brede waaier aan instrumenten voor risicodetectie en -beheersing.

STATUS VAN DE RAPPORTERING

De Raad van Bestuur van Eandis System Operator heeft op 30 augustus 2017 dit verkort geconsolideerd financieel verslag per 30 juni 2017 goedgekeurd voor publicatie.

De Commissaris van Eandis System Operator, EY Bedrijfsrevisoren, vertegenwoordigd door de heer Paul Eelen, heeft op 30 augustus 2017 een verslag over het beperkt nazicht opgesteld met betrekking tot de geconsolideerde halfjaarcijfers voor de zes maanden eindigend op 30 juni 2017. In dit verslag verklaart de Commissaris dat de tussentijdse financiële informatie in alle materiële opzichten is opgesteld in overeenstemming met de International Accounting Standard IAS 34, "Tussentijdse financiële verslaggeving" zoals goedgekeurd voor toepassing binnen de Europese Unie.

VERKLARING VAN DE VERANTWOORDELIJKE PERSONEN

De ondertekenende personen verklaren dat, voor zover hen bekend,

- *de verkorte tussentijdse financiële overzichten van Eandis System Operator cvba en haar dochterondernemingen per 30 juni 2017 opgesteld zijn overeenkomstig de International Financial Reporting Standards (IFRS), en een getrouw beeld geven van het vermogen, van de financiële toestand en van de resultaten van de gezamenlijke in de consolidatie opgenomen ondernemingen, en*
- *het tussentijds jaarverslag een getrouw overzicht geeft van de informatie die daarin moet worden opgenomen.*

Melle, 1 september 2017

Walter VAN DEN BOSSCHE, CEO

David TERMONT, CFO

PROFIEL

De geconsolideerde rekeningen van de Eandis System Operator Groep per 30 juni 2017 bevatten informatie met betrekking tot de onderneming Eandis System Operator cvba en haar dochterondernemingen, joint ventures en geassocieerde deelnemingen (De Stroomlijn cvba, Atrias cvba, Synductis cvba, Warmte@Vlaanderen cvba⁴ en Fluvius cvba⁵), samen de 'Eandis System Operator-groep' of de 'Groep').

Eandis System Operator cvba is het onafhankelijk bedrijf dat als werkmaatschappij exploitatietaken en openbare dienstverplichtingen voor elektriciteit en aardgas aan kostprijs uitvoert voor zeven distributienetbeheerders. Deze zijn: Gaselwest, IMEA, Imewo, Intergem, Iveka, Iverlek en Sibelgas.

Het resultaat van de Groep is - omwille van het kostprijnsprincipe - zonder winst of verlies.

⁴ Zie voorbehoud geformuleerd in 'Vooruitzichten', blz. 6

⁵ Zie voorbehoud geformuleerd in 'Vooruitzichten', blz. 6

BIJLAGE

Revisoraal verslag

Tussentijdse verkorte geconsolideerde IFRS financiële staten voor de periode van zes maanden eindigend op 30 juni 2017:

- Verkorte geconsolideerde winst- en verliesrekening
- Verkort geconsolideerd overzicht van niet-gerealiseerde resultaten
- Verkorte geconsolideerde balans
- Verkort geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen
- Verkort geconsolideerd kasstroomoverzicht
- Geselecteerde toelichtingen

CONTACT

Eandis System Operator cvba, Brusselsesteenweg 199 – B-9090 Melle

BTW-nummer: BE 0477.445.084

Pers

Simon VAN WIJMEERSCH, tel. +32 9 263 45 54 - mail: simon.vanwijmeersch@eandis.be

Investeerdere

Koen SCHELKENS, tel +32 9 263 45 04 - mail: investors@eandis.be

EANDIS SYSTEM OPERATOR GROEP

Tussentijdse Verkorte Geconsolideerde IFRS Financiële Staten

30 juni 2017

Inhoud

Tussentijdse Financiële Overzichten

Verkorte geconsolideerde winst- en verliesrekening

Verkort geconsolideerd overzicht van niet-gerealiseerde resultaten

Verkorte geconsolideerde balans

Verkort geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen

Verkort geconsolideerd kasstroomoverzicht

Geselecteerde toelichtingen

- Basisinformatie
- Resultaat van de periode
- Activa
- Passiva
- Financiële instrumenten
- Andere informatie

Verkorte geconsolideerde winst- en verliesrekening

(In duizenden EUR)	Toelichting	30 juni 2017	30 juni 2016
Bedrijfsopbrengsten		516.510	515.030
Opbrengsten	3	506.430	504.816
Overige operationele bedrijfsopbrengsten		10.080	10.214
Bedrijfskosten		-507.794	-505.460
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen		-46.991	-42.530
Diensten en diverse goederen	4	-258.770	-254.336
Personeelsbeloningen	5	-203.124	-206.510
Afschrijvingen en waardeverminderingen, wijziging in voorzieningen		1.438	-1.869
Overige operationele bedrijfskosten		-347	-215
Bedrijfswinst		8.716	9.570
Financiële baten	6	54.021	54.196
Financiële lasten	7	-57.746	-59.520
Winst vóór belastingen		4.991	4.246
Belastingen op het resultaat	8	-4.991	-4.246
Winst over de verslagperiode	9	0	0

Verkort geconsolideerd overzicht van niet-gerealiseerde resultaten

(In duizenden EUR)	Toelichting	30 juni 2017	30 juni 2016
Resultaat over de verslagperiode		0	0
Baten en lasten rechtstreeks verwerkt in het eigen vermogen			
Elementen die niet kunnen verplaatst worden naar de winst- en verliesrekening			
Actuariële winsten (verliezen) op voorzieningen voor personeelsbeloningen	20	37.009	-43.530
Actuariële winsten (verliezen) op restitutierecht op lange termijn pensioenverplichtingen	14	-37.009	43.530
Netto elementen die niet kunnen verplaatst worden naar de winst- en verliesrekening		0	0
Totaalresultaat over de verslagperiode		0	0

Verkorte geconsolideerde balans

(In duizenden EUR)	Toelichting	30 juni 2017	31 december 2016
Vaste activa		3.681.880	3.534.199
Immateriële activa	10	615	780
Materiële vaste activa	11	2.143	2.303
Deelnemingen in joint ventures en geassocieerde deelnemingen	12	30	30
Overige beleggingen	13	832	832
Restitutierecht op langetermijnpensioenverplichtingen	14	207.388	259.363
Langtermijnvorderingen, andere	15	3.470.872	3.270.891
Vlottende activa		428.038	818.190
Voorraden		34.941	35.295
Kortetermijnvorderingen, andere	15	0	150.000
Handels- en overige vorderingen	16	346.714	322.646
Vorderingen cashpoolactiviteiten	17	43.751	307.587
Geldmiddelen en kasequivalenten		2.632	2.662
TOTAAL ACTIVA		4.109.918	4.352.389
EIGEN VERMOGEN	18	1.099	1.099
Eigen vermogen toe te rekenen aan de aandeelhouders van de vennootschap		1.006	1.006
Aandelenkapitaal, reserves en ingehouden winsten		1.006	1.006
Minderheidsbelangen		93	93
VERPLICHTINGEN		4.108.819	4.351.290
Langlopende verplichtingen		3.655.479	3.506.515
Leningen en overige financieringsverplichtingen	19	3.448.091	3.247.152
Voorzieningen voor personeelsbeloningen	20	207.388	259.363
Kortlopende verplichtingen		453.340	844.775
Leningen en overige financieringsverplichtingen	19	17.070	561.321
Handels- en overige schulden	21	334.012	269.868
Schulden cashpoolactiviteiten	17	93.121	0
Actuele belastingverplichtingen		9.137	13.586
TOTAAL PASSIVA		4.109.918	4.352.389

Verkort geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen

(In duizenden EUR)	Aandelen- kapitaal	Reserves	Overge- dragen winst	Eigen vermogen toe te rekenen aan de aandeel- houders van de vennootschap	Minder- heidsbe- langen	Totaal
Totaal op 1 januari 2016	18	2	0	20	1.079	1.099
Wijziging in de consolidatiekring	897	70	19	986	-986	0
Resultaat over de verslagperiode	0	0	0	0	0	0
Niet-gerealiseerde resultaten	0	0	0	0	0	0
Totaalresultaat over de verslagperiode	897	70	19	986	-986	0
Totaal op 30 juni 2016	915	72	19	1.006	93	1.099
Totaal op 1 januari 2017	915	72	19	1.006	93	1.099
Resultaat over de verslagperiode	0	0	0	0	0	0
Niet-gerealiseerde resultaten	0	0	0	0	0	0
Totaalresultaat over de verslagperiode	0	0	0	0	0	0
Totaal op 30 juni 2017	915	72	19	1.006	93	1.099

Verdere informatie werd opgenomen in de toelichting 'Eigen vermogen'.

Verkort geconsolideerd kasstroomoverzicht

(In duizenden EUR)	Toelichting	30 juni 2017	30 juni 2016
Resultaat over de verslagperiode	9	0	0
Afschrijvingen immateriële activa		165	242
Afschrijvingen materiële vaste activa		447	488
Waardevermindering op vlottende activa (terugname -; toevoeging +)		-2.050	1.140
Min-/meerwaarde op realisatie handelsvorderingen		151	27
Netto financieringslasten		3.725	5.324
Winst en verlies op vaste activa		22	23
Belastingkosten	8	4.991	4.246
Bedrijfskasstroom vóór wijziging in bedrijfskapitaal en in voorzieningen voor personeelsbeloningen		7.451	11.490
Mutatie voorraden		353	2.070
Mutatie handels- en overige vorderingen		2.739	-26.697
Mutatie handels- en overige schulden		39.080	65.114
Netto bedrijfskasstroom		42.172	40.487
Betaalde financiële lasten		-31.492	-33.425
Ontvangen financiële baten		28.943	28.961
Financiële korting op inkomende facturen		170	143
Betaalde (ontvangen) winstbelastingen	8	-9.440	-1.500
Netto kasstroom uit bedrijfsactiviteiten		37.804	46.156
Ontvangsten uit de verkoop van materiële vaste activa		2	10
Verwerving van materiële vaste activa		-310	-17
Verwerving van overige beleggingen, investeringen in ondernemingen		0	-9
Ontvangsten uit verkoop van overige beleggingen		0	156
Ontvangsten (verwerving) langetermijnvorderingen		18	-143
Netto kasstroom uit investeringsactiviteiten		-290	-3
Aflossing van leningen	19	-150.000	0
Uitgifte obligatieleningen/leningen	19	199.737	0
Mutatie financiële kortetermijnschulden	19	-394.239	-113.918
Mutatie cashpool	17	356.958	67.098
Verstrekking van langetermijnleningen	15	-200.000	0
Terugbetaling verstrekte langetermijnleningen	15	150.000	0
Netto kasstroom uit financieringsactiviteiten		-37.544	-46.820
Netto beweging geldmiddelen		-30	-667
Geldmiddelen en kasequivalenten - begin van de verslagperiode		2.662	3.635
Geldmiddelen en kasequivalenten - einde van de verslagperiode		2.632	2.968

Geselecteerde toelichtingen

Basisinformatie

1. Informatie over de onderneming

Eandis System Operator, voorheen Eandis, is een coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid (cvba), gevestigd in België, Brusselsesteenweg 199, 9090 Melle en ingeschreven in het ondernemingsregister van Gent (afdeling Gent) onder het nummer 0477.445.084. De geconsolideerde jaarrekening van Eandis System Operator voor de periode die werd afgesloten op 30 juni 2017 bevat de informatie van de onderneming en haar dochterondernemingen, joint ventures en geassocieerde deelnemingen - De Stroomlijn cvba, Atrias cvba, Synductis cvba, Warmte@Vlaanderen cvba (deze vennootschap maakt het voorwerp uit van een lopende aanmeldingsprocedure bij de Belgische Mededingingsautoriteit) en Fluvius cvba (deze onderneming is nog niet operationeel) - samen vormen ze de 'Groep'.

De aandeelhouders van Eandis System Operator zijn zeven distributienetbeheerders (DNB's) in het Vlaamse Gewest (Gaselwest, IMEA, Imewo, Intergem, Iveka, Iverlek en Sibelgas) die instaan voor de verdeling van elektriciteit en gas aan de eindklant.

De hoofdopdracht van Eandis System Operator is beperkt tot het ontwikkelen, beheren en onderhouden van de distributienetten voor elektriciteit op midden- en laagspanning en de distributienetten voor gas op midden- en lagedruk voor rekening van de DNB's. De netinfrastructuur zelf blijft eigendom van de DNB's die de houders zijn van de erkenning als netbeheerder voor elektriciteits- en gasdistributie uitgereikt door de Vlaamse energieregulator VREG.

Eandis System Operator cvba is actief in 229 steden en gemeenten in het Vlaamse Gewest (België) en bedient eveneens 4 Waalse gemeenten. De Groep stelde gedurende 2016 gemiddeld 4.210 personen tewerk. De onderneming voert haar exploitatietaken uit aan kostprijs zonder enige commerciële marge aan te rekenen aan voornamelijk de DNB's. Dat betekent dat alle kosten worden doorgerekend volgens afgesproken toewijzingsregels. Elke maand factureert Eandis System Operator elk van de DNB's voor de geleverde operationele diensten. Het resultaat van de Groep is hierdoor zonder winst of verlies.

De DNB's hebben Eandis System Operator aangewezen als hun werkmaatschappij.

De Vlaamse energieregulator VREG besliste, gedurende 2015, om toestemming te verlenen aan de distributienetbeheerders Gaselwest, IMEA, Imewo, Intergem, Iveka, Iverlek en Sibelgas om een beroep te doen op de diensten van Eandis System Operator als werkmaatschappij voor elektriciteit en gas. Deze toestemming geldt vanaf 5 september 2014 voor elektriciteit en vanaf 14 oktober 2015 voor gas voor een periode van twaalf jaar.

Voor meer informatie bezoek onze website www.eandis.be.

Eandis System Operator heeft in oktober 2011 een A1 rating (negatieve vooruitzichten - 'outlook') bekomen van 'Moody's Investors Service Ltd.' (Moody's). Op 14 december 2016 werd deze rating verlaagd naar A3 met stabiele vooruitzichten als gevolg van de niet-realisatie van de fusie van de zeven DNB's in Eandis Assets waardoor eveneens het aantrekken van een private partner voor deze fusie-onderneming werd stopgezet. Ondanks de ratingverlaging blijft Eandis System Operator een solide emittent met een rating die in lijn ligt met vele van haar Europese sectorgenoten. Zie de persberichten van Eandis System Operator van 14 december 2016 en 3 oktober 2016 op www.eandis.be.

Op 18 januari 2017 heeft Eandis System Operator ook een tweede rating bekomen. Het Duitse ratingbureau Creditreform Rating AG heeft aan Eandis System Operator een A+ rating met stabiele vooruitzichten toegekend. Zie ook overeenstemmend persbericht op www.eandis.be.

Op 27 maart 2017 berichtte de pers over enkele beleidsinitiatieven van Vlaams Energieminister Tommelein met betrekking tot de toekomstige structuur van de Vlaamse energiedistributie en van Eandis System Operator, en meer in het bijzonder over een integratie van de werkmaatschappijen Eandis System Operator en Infrac. De Raad van Bestuur van Eandis System Operator heeft hier kennis van genomen en stelt vast dat de ideeën die de minister naar voren heeft gebracht, passen in de visie van Eandis System Operator en de stappen die ze zelf al had gezet met de oprichting van Fluvius als gemeenschappelijk filiaal van Eandis System Operator en Infrac. Daarom kijkt Eandis System Operator er naar uit om in overleg met de Vlaamse regering verder te werken aan de toekomst van de sector.

Verdere informatie omtrent de gebeurtenissen gedurende de verslagperiode, zijn opgenomen in het managementverslag.

Dit tussentijds verkort financieel verslag voor de periode van zes maanden eindigend op 30 juni 2017 werd op 30 augustus 2017 goedgekeurd voor publicatie door de Raad van Bestuur en werd geauditeerd.

2. Belangrijkste opname- en waarderingsregels

2.1. Conformiteitsverklaring

Deze tussentijdse verkorte financiële verslaggeving over de zes maanden eindigend op 30 juni 2017 werd opgesteld overeenkomstig IAS 34 'Tussentijdse Financiële Verslaggeving' zoals aanvaard binnen de Europese Unie.

Ze bevat niet alle informatie die vereist is voor een volledige jaarrekening, en moet dan ook gelezen worden samen met de IFRS geconsolideerde jaarrekening van de Eandis System Operator Groep voor het jaar afgesloten op 31 december 2016.

2.2. Samenvatting van de voornaamste boekhoudprincipes

De grondslagen voor de tussentijdse verkorte geconsolideerde financiële verslaggeving die gehanteerd werden, komen overeen met deze van 31 december 2016 met uitzondering van de nieuwe IFRS standaarden of interpretaties die van kracht zijn sinds 1 januari 2017.

De nieuwe standaarden en interpretaties die van kracht zijn vanaf 1 januari 2017 hebben geen belangrijke invloed op de tussentijdse verkorte geconsolideerde financiële staten van de Groep. Deze standaarden en interpretaties die toepasbaar zijn voor het boekjaar beginnend op 1 januari 2017 waren de volgende:

- Wijzigingen in IAS 7 *Kasstroomoverzicht* – Initiatief op het gebied van de informatieverschaffing, van toepassing per 1 januari 2017
De wijzigingen maken deel uit van het 'Initiatief op het gebied van de informatieverschaffing' van de IASB en vereisen dat een entiteit informatie verschaft waarmee gebruikers van jaarrekeningen wijzigingen in uit financieringsactiviteiten voortvloeiende verplichtingen beoordelen, inclusief wijzigingen die uit veranderingen in de kasstromen en niet-geldelijke middelen voortvloeien. Bij eerste toepassing van de wijziging hoeven entiteiten geen vergelijkende informatie voor voorafgaande periodes te verstrekken.

- Wijzigingen in IAS 12 *Winstbelastingen* – Opname van uitgestelde belastingvorderingen voor niet-gerealiseerde verliezen, van toepassing per 1 januari 2017
De wijzigingen verduidelijken dat een entiteit moet beoordelen of er op grond van de belastingwetgeving een beperkt aantal bronnen van belastbare winst is waartegen zij verrekeningen kan verrichten op de afwikkeling van dat verrekenbare tijdelijke verschil. Verder bieden de wijzigingen richtlijnen voor de wijze waarop een entiteit toekomstige belastbare winsten moet vaststellen, en verschaffen zij uitleg over de omstandigheden waaronder belastbare winst de realisatie van bepaalde activa voor meer dan hun boekwaarde kan omvatten.
- Jaarlijkse verbeteringen van IFRS - cyclus 2014–2016 (gepubliceerd december 2016), van toepassing per 1 januari 2017 en 1 januari 2018

De nieuwe en gewijzigde standaarden en interpretaties die op de datum van publicatie van de tussentijdse financiële staten van de Groep waren gepubliceerd maar nog niet van toepassing waren, worden in het onderstaande toegelicht. De Groep is van plan deze nieuwe en gewijzigde standaarden en interpretaties toe te passen zodra deze van toepassing worden.

Binnen de Groep loopt een project om de impact van de nieuwe standaarden IFRS 9, IFRS 15 en IFRS 16 te evalueren en eventuele systeemaanpassingen door te voeren.

- IFRS 9 *Financiële Instrumenten*, van toepassing per 1 januari 2018
Deze standaard werd uitgevaardigd in het kader van een breder project ter vervanging van IAS 39 *Financiële instrumenten: Opname en waardering*. IFRS 9 brengt alle drie aspecten van het project met betrekking tot de verantwoording van financiële instrumenten samen: classificatie en waardering, bijzondere waardeverminderingen en hedge accounting. IFRS 9 is van toepassing op boekjaren die aanvangen op of na 1 januari 2018. De Groep is voornemens de nieuwe standaard op de vereiste ingangsdatum in te voeren en zal de standaard niet vervroegd toepassen.

De Groep heeft een voorlopige impactanalyse uitgevoerd voor alle drie aspecten van IFRS 9:

- **Classificatie en waardering:** de voornaamste financiële activa van de Groep betreffen leningen die verstrekt worden aan de DNB's die momenteel verwerkt worden aan geamortiseerde kostprijs. Deze leningen worden aangehouden om contractuele kasstromen te ontvangen en leiden naar verwachting tot kasstromen die enkel bestaan uit ontvangsten van hoofdsom en rente. De Groep heeft de kenmerken van de contractuele kasstromen van ieder van deze leningen in detail geanalyseerd en heeft geconcludeerd dat deze instrumenten voldoen aan de criteria van IFRS 9 voor waardering tegen geamortiseerde kostprijs. Bijgevolg kan de huidige boekhoudkundige verwerking behouden blijven onder de nieuwe standaard.
- **Bijzondere waardeverminderingen:** alle handelsvorderingen van de Groep zijn kortetermijnvorderingen waardoor een toepassing van de verwachte kredietverliezen berekening geen impact zal hebben. De huidige gebruikte waardevermindering waarderingsregels kunnen behouden blijven onder de nieuwe standaard.
- **Hedge accounting:** de Groep houdt geen derivaten aan, waardoor hedge accounting niet van toepassing is.

Bovenstaande voorlopige analyse is gebaseerd op thans beschikbare informatie en kan wijzigen als gevolg van nadere gedetailleerde analyses of aanvullende informatie die in de toekomst ter beschikking wordt gesteld aan de Groep.

- IFRS 15 *Opbrengsten uit contracten met klanten*, van toepassing per 1 januari 2018
In IFRS 15 wordt een vijfstappenmodel voor de verantwoording van omzet uit contracten met klanten geïntroduceerd. Onder IFRS 15 worden opbrengsten uit hoofde van overdracht van goederen of diensten verantwoord tegen de vergoeding waarop de onderneming verwacht recht te hebben. De nieuwe standaard vervangt alle bestaande IFRS-vereisten voor opbrengsterkenning. IFRS 15 is van toepassing op boekjaren die aanvangen op of na 1 januari 2018. De Groep is voornemens de nieuwe standaard op de vereiste ingangsdatum aangepast retrospectief toe te passen en zal de standaard niet vervroegd toepassen.

De Groep heeft een voorlopige impactanalyse uitgevoerd. De voornaamste opbrengstestroom van de Groep resulteert uit de doorrekening van de kosten uit het ontwikkelen, beheren en onderhouden van de distributienetten aan haar aandeelhouders, de zeven DNB's. Deze doorrekening is op basis van afgesproken toewijzingsregels. IFRS 15 heeft naar verwachting geen invloed op de verwerking van deze opbrengsten. Bijgevolg kan de huidige boekhoudkundige verwerking behouden blijven onder de nieuwe standaard.

Bovenstaande voorlopige analyse is gebaseerd op thans beschikbare informatie en kan wijzigen als gevolg van nadere gedetailleerde analyses of aanvullende informatie die in de toekomst ter beschikking wordt gesteld aan de Groep.

- IFRS 16 *Leases*, van toepassing per 1 januari 2019
In IFRS 16 worden de beginselen uiteengezet voor de opname, waardering, presentatie en toelichting van leases en worden lessees verplicht alle leases onder één model, in de balans te verantwoorden, op soortgelijke wijze als de verantwoording van financiële leases onder IAS 17 *Leases*. De standaard omvat twee vrijstellingen van opname voor lessees - leases van activa met een geringe waarde (bv. personal computers) en leases met een korte looptijd (d.w.z. leases met een leasetermijn van ten hoogste 12 maanden). Op de aanvangsdatum van een lease verantwoordt een lessee een verplichting om leasebetalingen te verrichten (d.w.z. de leaseverplichting) en een actief dat het recht vertegenwoordigt om het onderliggende actief gedurende de leasetermijn te gebruiken (d.w.z. het actief waarover gebruiksrecht wordt verkregen). Lessees moeten de rente op de leaseverplichting en de afschrijving op het actief waarover gebruiksrecht wordt verkregen, afzonderlijk verantwoorden.

Lessees moeten tevens de leaseverplichting opnieuw inschatten wanneer zich bepaalde gebeurtenissen voordoen (bv. een wijziging in de leasetermijn, een wijziging in toekomstige leasebetalingen als gevolg van een verandering in een index of cijfer aan de hand waarvan deze betalingen worden vastgesteld). Doorgaans zal de lessee het bedrag van de herwaardering van de leaseverplichting verantwoorden als een aanpassing van het actief waarover het gebruiksrecht wordt verkregen.

De Groep werkt in 2017 aan een analyse van de mogelijke effecten van deze nieuwe standaard op haar geconsolideerde jaarrekening.

2.3. Gebruik van ramingen en veronderstellingen

Het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening in overeenstemming met IFRS vereist dat het management beoordelingen, inschattingen en veronderstellingen maakt die een invloed kunnen hebben op de gerapporteerde cijfers, zowel in de balans als de winst- en verliesrekening.

De uiteindelijke resultaten kunnen afwijken van de gemaakte inschattingen.

Bij het opstellen van deze tussentijdse geconsolideerde financiële staten zijn de voornaamste beoordelingen van het management bij de toepassing van de waarderingsregels van de onderneming alsook de belangrijkste bronnen om onzekerheid in te schatten dezelfde als deze

die van toepassing waren op de geconsolideerde jaarrekening voor het boekjaar eindigend op 31 december 2016.

Resultaten van de periode

3. Opbrengsten

De opbrengsten stijgen met 1.614 k euro ten opzichte van de eerste zes maanden van 2016 en bedragen 506.430 k euro.

Ze weerspiegelen de stijging van de kosten, die integraal worden doorgerekend aan voornamelijk de distributienetbeheerders, aandeelhouders.

Hierbij het detail van de doorrekening aan de klanten

Onderneming	30 juni 2017		30 juni 2016	
	Opbrengst in k EUR	% t.o.v. opbrengst	Opbrengst in k EUR	% t.o.v. opbrengst
Gaselwest	98.127	19,3%	93.093	18,4%
IMEA	51.458	10,2%	51.121	10,1%
Imewo	117.822	23,3%	113.702	22,5%
Iveka	70.449	13,9%	74.254	14,7%
Iverlek	101.218	20,0%	103.140	20,4%
Andere	67.356	13,3%	69.506	13,8%
Totaal	506.430	100,0%	504.816	100,0%

4. Diensten en diverse goederen

De diensten en diverse goederen bedragen 258.770 k euro op 30 juni 2017 en 254.336 k euro op 30 juni 2016.

De stijging van 4.434 k euro is voornamelijk het gevolg van de toename van de kosten van aannemers, vergoedingen en de kosten voor consultancy.

De kosten voor rationeel energiegebruik daarentegen dalen van 39.764 k euro op 30 juni 2016 naar 32.409 k euro op 30 juni 2017.

5. Personeelsbeloningen

Voor de eerste zes maanden van 2017 bedragen de kosten voor personeelsbeloningen 203.124 k euro en 206.510 k euro op 30 juni 2016.

Deze lichte daling is het gevolg van de reële waarde correctie van de voorziening voor personeelsbeloningen.

6. Financiële baten

De financiële baten bedragen 54.021 k euro op 30 juni 2017 en 54.196 k euro op 30 juni 2016.

Deze post bevat de te ontvangen intresten op de verstrekte leningen aan de distributienetbeheerders (2017: 53.722 k euro; 2016: 53.927 k euro).

In 2016 werd een financiële opbrengst geregistreerd voor de verkoop van de participatie in een bedrijvencentrum (69 k euro).

7. Financiële lasten

De financiële lasten bedragen 57.746 k euro op 30 juni 2017 en 59.520 k euro op eind juni 2016. Die kosten bevatten de kosten van intresten op de obligatieleningen (2017: 53.722 k euro; 2016: 53.927 k euro), intresten op overige financieringsverplichtingen met de banken en op cashpoolactiviteiten met de distributienetbeheerders.

De andere financiële lasten bevatten de bankkosten, issuance en maintenance fee m.b.t. het EMTN-programma (zie toelichting 'Leningen op lange en korte termijn'), de intrestkosten van de huurverplichtingen en de personeelsverplichtingen.

8. Belastingen op het resultaat

De belastingen op het resultaat bedragen 4.991 k euro op 30 juni 2017 en 4.246 k euro op 30 juni 2016.

Deze stijging is het gevolg van de hogere verworpen kosten die de basis vormen van de belastbare grondslag. In de periode tot 30 juni 2017 werd een bedrag van 4.085 k euro belastingen vooruitbetaald voor boekjaar 2017 en er werd een bedrag van 5.355 k euro aan belastingen betaald voor het boekjaar 2015 (2016: 1.500 k euro vooruitbetaalde belastingen).

9. Het **resultaat** is steeds zonder winst of verlies.

Activa

10. Immateriële activa

De Groep rapporteert immateriële activa voor 615 k euro op 30 juni 2017, een daling van 165 k euro in vergelijking met 31 december 2016.

Deze daling is voornamelijk als gevolg van de afschrijvingen. Deze post bevat hoofdzakelijk softwarelicenties.

11. Materiële vaste activa

De materiële vaste activa dalen van 2.303 k euro op 31 december 2016 tot 2.143 k euro op 30 juni 2017 voornamelijk als gevolg van de afschrijvingen.

12. Investerings in joint ventures en geassocieerde deelnemingen

De investeringen in ondernemingen bedragen 30 k euro op 30 juni 2017 en op 31 december 2016. Deze investeringen worden aangehouden in Atrias cvba, Synductis cvba, Warmte@Vlaanderen cvba en Fluvius cvba. In deze laatste twee ondernemingen worden nog geen activiteiten uitgevoerd.

13. Overige beleggingen

De overige beleggingen bedragen 832 k euro op 30 juni 2017, onveranderd in vergelijking met 31 december 2016.

De overige beleggingen bevatten de nog aangehouden participaties door de Groep in bedrijventra op het grondgebied van Gaselwest en Imewo.

14. Restitutierecht op langetermijnpersoneelsverplichtingen

Deze post daalt van 259.363 k euro op 31 december 2016 tot 207.388 k euro op 30 juni 2017. Die daling van 51.975 k euro is het gevolg van de daling van de voorzieningen voor personeelsbeloningen met hetzelfde bedrag (zie toelichting 'Voorzieningen voor personeelsbeloningen').

15. Korte- en langetermijnvorderingen, andere

Deze rubriek bevat voornamelijk de vorderingen ten opzichte van de distributienetbeheerders die ontstaan zijn naar aanleiding van het doorlenen van de gelden opgehaald bij de uitgifte van de obligatieleningen (stand alone, retail en EMTN) door Eandis System Operator sinds 2010. Deze leningen worden verstrekt aan de distributienetbeheerders aan dezelfde voorwaarden als de opgenomen leningen door Eandis System Operator (Zie toelichting 'Leningen op lange en korte termijn').

De langetermijnvorderingen stijgen van 3.270.500 k euro op 31 december 2016 naar 3.470.500 k euro op 30 juni 2017 omwille van de uitgifte van een retail obligatielening van 200.000 k euro in juni 2017 die werd doorgeleend aan de DNB's.

De kortetermijnvordering daarentegen daalt met 150.000 k euro tot 0 k euro op 30 juni 2017 door de terugbetaling van een retailobligatielening door de DNB's aan Eandis System Operator, die op haar beurt deze diende terug te betalen aan haar obligatiehouders.

16. Handels- en overige vorderingen

De handels- en overige vorderingen bedragen 346.714 k euro op eind juni 2017 en 322.646 k euro op eind december 2016.

De handelsvorderingen bedragen 227.197 k euro op eind juni 2017; een stijging met 15.944 k euro in vergelijking met 31 december 2016. Deze stijging is het gevolg van de stijging in de openstaande vorderingen op de DNB's (2017: 191.347 k euro; 2016: 176.564 k euro) en de lagere waardeverminderingen op handelsvorderingen (2017: 4.391 k euro; 2016: 6.440 k euro).

De overige vorderingen bedragen 119.517 k euro op eind juni 2017 en 111.393 k euro op 31 december 2016. Deze vorderingen bevatten voornamelijk nog te ontvangen intresten op de leningen aan de DNB's (2017: 56.426 k euro; 2016: 31.617 k euro) en een terug te vorderen bedrag aan btw van de btw- eenheid (2017: 35.558 k euro; 2016: 52.942 k euro).

17. Vorderingen en schulden cashpoolactiviteiten

De vorderingen op de distributienetbeheerders bedragen 43.751 k euro op 30 juni 2017 (307.587 k euro op 31 december 2016) en de opgenomen schulden bedragen 93.121 k euro op 30 juni 2017 (0 k euro op 31 december 2016).

Passiva

18. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bleef onveranderd op 1.099 k euro in vergelijking met 31 december 2016.

Het aangehouden **minderheidsbelang** bedraagt 93 k euro op 30 juni 2017 en is onveranderd in vergelijking met 31 december 2016. Het bestaat uit het minderheidsbelang aangehouden door derden in 'De Stroomlijn cvba'.

19. Langlopende en kortlopende leningen

(In duizenden EUR)	30 juni 2017	31 december 2016
Leningen op lange termijn	3.448.091	3.247.152
Commercial paper	0	355.000
Bankschulden	17.070	56.309
Kortlopend deel van leningen op lange termijn	0	150.012
Leningen op korte termijn	17.070	561.321
Totaal	3.465.161	3.808.473

De leningen op lange en korte termijn dalen met 343.312 k euro in vergelijking met 31 december 2016 tot 3.465.161 k euro. Deze daling is het gevolg van enerzijds de terugbetaling van een retail obligatielening van 150.000 k euro, de daling van de leningen op korte termijn en anderzijds de stijging van leningen op lange termijn door de uitgifte van een retail obligatielening van 200.000 k euro (nominale waarde).

De **bewegingen van de lange- en kortetermijnleningen** kunnen als volgt geanalyseerd worden:

(In duizenden EUR)	30 juni 2017		31 december 2016	
	Cash	Non-cash	Cash	Non-cash
Totaal op 1 januari	3.808.473		3.619.998	
Bewegingen leningen op lange termijn (LT)				
Opname leningen op LT	199.737	0	0	0
Mutatie leningen op LT (non-cash)	0	1.202	0	2.404
Mutatie KT gedeelte van LT lening naar KT	0	0	0	-150.012
Bewegingen leningen op korte termijn (KT)				
Opname leningen op KT	17.070	0	411.309	0
Mutatie korte termijn gedeelte van LT lening naar KT	0	0	0	150.012
Mutatie leningen op korte termijn	0	-12	0	0
Aflossing korte termijn gedeelte van LT lening	-150.000	0	0	0
Terugbetaling leningen op korte termijn	-411.309	0	-225.238	0
Totaal bewegingen	-344.502	1.190	186.071	2.404
Totaal op einde van de verslagperiode	3.465.161		3.808.473	

Leningen op lange termijn

Deze post bevat de schulden met betrekking tot de uitgifte van private plaatsingen en obligatieleningen sinds 2010.

De stijging van 200.939 k euro t.o.v. 31 december 2016 is het gevolg van de uitgifte van een retail obligatielening van 199.738 k euro (zie verder) en van de gespreide opname van het agio/disagio over de looptijd van de obligatieleningen.

Eandis System Operator heeft in oktober 2011 een A1 rating (negatieve vooruitzichten - 'outlook') bekomen van Moody's. Deze rating werd nog bevestigd op 5 juli 2016 maar op 14 december 2016 verlaagde Moody's de rating naar A3 (stabiele vooruitzichten) als gevolg van de niet-realisatie van de fusie van de zeven DNB's in Eandis Assets. Hierdoor werd in 2016 eveneens het aantrekken van een private partner voor deze fusie-onderneming stopgezet.

Op 18 januari 2017 heeft Eandis een tweede rating bekomen. Het Duitse ratingbureau Creditreform Rating AG heeft aan Eandis System Operator een A+ rating met stabiele vooruitzichten toegekend.

Eandis System Operator geeft met succes obligaties uit in het kader van haar € 5 miljard EMTN-programma dat werd opgestart in 2011. De interesse bij Europese investeerders voor de uitgiftes was steeds zeer groot. Er was eveneens interesse van private beleggers bij wie verscheidene obligatieleningen werden geplaatst.

Van het € 5 miljard EMTN programma was op 30 juni 2017 in totaal voor 2.660.500 k euro uitgegeven of voor 53,21 %. Sinds eind 2014 vonden geen uitgiftes meer plaats onder dit programma.

De obligatieleningen noteren op de gereguleerde markt van de Beurs van Luxemburg en de uitgiftes sinds november 2012 op de gereguleerde markt van Euronext en Alternext Brussel.

Alle uitstaande leningen zijn uitgedrukt in euro en hebben een vaste intrestvoet.

Voor alle leningen stellen de distributienetbeheerders (aandeelhouders van de Groep) zich elk garant op een niet-hoofdelijke en niet-solidaire basis maar beperkt tot hun proportioneel aandeel in het kapitaal van Eandis System Operator.

Alle gelden van de obligatieleningen worden volledig doorgeleend aan de distributienetbeheerders aan dezelfde voorwaarden als de uitgegeven obligatieleningen. De hieruit ontstane vorderingen voor de Groep worden opgenomen als 'Langetermijnvorderingen, andere' of 'Kortetermijnvorderingen, andere' naargelang de nog resterende looptijd.

De distributienetbeheerders nemen deze fondsen op voornamelijk als financiering voor hun continue investeringen in de distributienetten voor elektriciteit en gas en om leningen te herfinancieren.

Gedurende de eerste helft van 2017 werd één bijkomende obligatielening voor het brede publiek (retail uitgifte) uitgegeven met een nominale waarde van 200.000 k euro, een jaarlijkse coupon van 2,00 % met een netto rendement van 1,153 % en voor een periode van 8 jaar tot 23 juni 2025 ter vervanging van de retail obligatielening van 2010 en terug betaalbaar op 23 juni 2017 met een coupon van 4,00 %.

Het kapitaal van de leningen is betaalbaar op de vervaldatum.

Leningen op korte termijn

Deze post bevat het kortlopend deel van de leningen op lange termijn (0 k euro op 30 juni 2017; 150.012 k euro op 31 december 2016), de bankleningen en het commercial paper op korte termijn (17.070 k euro op 30 juni 2017; 411.309 k euro op 31 december 2016).

De Groep beschikt over de volgende kredietfaciliteiten:

(in duizenden EUR)	Vervaldag opnames	Beschikbaar bedrag	Opgenomen bedrag	Niet gebruikt bedrag	Gemiddelde intrestvoet
Commercial paper		522.000	0	522.000	Nvt
Vaste voorschotten		200.000	0	200.000	Nvt
Fixed loans / Bankschulden (1)	Dagelijks	200.000	17.070	182.930	0,40%
Fixed loans		100.000	0	100.000	Nvt
Totaal op 30 juni 2017		1.022.000	17.070	1.004.930	
Commercial paper	(2)	522.000	355.000	167.000	0,06%
Vaste voorschotten		200.000	0	200.000	Nvt
Fixed loans / Bankschulden (1)	Dagelijks	200.000	56.309	143.691	0,50%
Fixed loans		100.000	0	100.000	Nvt
Totaal op 31 december 2016		1.022.000	411.309	610.691	

(1) De gemiddelde intrestvoet van de opgenomen bedragen op het einde van de periode

(2) 50.000 k€ op 13/1/2017, 50.000 k€ op 31/1/2017, 155.000 k€ op 7/2/2017 en 100.000 k€ op 13/2/2017

De reële waarde van de leningen is opgenomen in de toelichting 'Financiële instrumenten: risico's en reële waarde'.

20. Voorzieningen voor personeelsbeloningen

De voorzieningen voor personeelsbeloningen dalen van 259.363 k euro op eind december 2016 tot 207.388 k euro op 30 juni 2017. Deze daling is voornamelijk het gevolg van de voortdurende stortingen in de pensioenfondsen en de aanpassingen aan de veronderstellingen: de disconteringsvoet en het positief rendement op de fondsbeleggingen. De daling in de voorziening voor 51.975 k euro werd verwerkt als een opbrengst via de winst- en verliesrekening voor een totaal van 14.966 k euro en voor 37.009 k euro via de niet-gerealiseerde resultaten.

21. Handels- en overige schulden

De handels- en overige schulden bedragen 334.012 k euro op einde juni 2017 en 269.868 k euro op einde december 2016.

De toename van 64.144 k euro is het gevolg van enerzijds een stijging van de handelsschulden (43.809 k euro) en anderzijds een toename van de overige schulden door het aanleggen van bijkomende provisies voor toe te wijzen personeelskosten (2017: 34.402 k euro; 2016: 0 k euro) en te betalen intresten van de obligatieleningen (2017: 56.573 k euro; 2016: 31.518 k euro).

Financiële instrumenten

22. Financiële instrumenten: risico's en reële waarde

Risico's

Eandis System Operator volgt op een systematische manier de potentiële risico's op via de 'integraal risicobeheer' methodiek. Het functioneren van de Groep als werkmaatschappij voor de distributienetbeheerders beperkt in sterke mate de risico's en eventuele negatieve gevolgen.

Meer gedetailleerde informatie omtrent de risico's van de Groep en haar aandeelhouders is opgenomen in de IFRS geconsolideerde jaarrekening van 31 december 2016, het prospectus van 2 juni 2017 m.b.t. 'het openbaar bod in België van obligaties'. Deze informatie kan geraadpleegd worden op de website van Eandis System Operator www.eandis.be.

Reële waarde

De reële waarde van de financiële activa en passiva wordt gedefinieerd als het bedrag waartegen het instrument zou kunnen worden geruild in een lopende transactie tussen bereidwillige partijen, en niet in een gedwongen verkoop of liquidatieverkoop.

(In duizenden EUR)	30 juni 2017		31 december 2016	
	Reële waarde	Boekwaarde	Reële waarde	Boekwaarde
Overige beleggingen	998	832	987	832
Geldmiddelen en kasequivalenten	2.632	2.632	2.662	2.662
Totaal	3.630	3.464	3.649	3.494
Leningen op lange termijn	3.851.839	3.448.091	3.728.065	3.247.152
Leningen op korte termijn	17.070	17.070	564.219	561.321
Totaal	3.868.909	3.465.161	4.292.284	3.808.473

De reële waarde hiërarchie

De reële waarde van alle financiële instrumenten behoort tot het niveau 1. Dit betekent dat de waardering gebaseerd is op genoteerde marktprijzen in een actieve markt. De niet-genoteerde leningen (uitgifte private plaatsingen) worden opgenomen aan hun nominale waarde.

De reële waarde van de genoteerde obligatieleningen, uitgegeven voor een totaal bedrag van 3.030.500 k euro, evolueert in functie van de markttrente. Op 30 juni 2017 bedraagt de reële waarde 3.411.839 k euro en verschilt van de terugbetalingswaarde en van de boekwaarde. De reële waarde werd bekomen op basis van de indicatieve noteringen op Bloomberg (Bloomberg is een vooraanstaande nieuwssite voor zakelijke en financiële markten, het levert wereldwijd economisch nieuws, koersen van futures, aandelenkoersen e.a.).

Er zijn geen bewegingen tussen de verschillende niveaus gedurende de periode.

Andere informatie

23. Transacties met verbonden partijen

De aard van de transacties met het Managementcomité, de bestuurders en andere verbonden partijen tijdens de eerste helft van 2017 verschilt niet wezenlijk van de transacties zoals opgenomen in het jaarverslag van 2016.

24. Gebeurtenissen na datum van rapportering

Er vonden geen gebeurtenissen plaats na de rapporteringdatum die een belangrijke impact kunnen hebben op deze tussentijdse geconsolideerde financiële staten van de Groep van 30 juni 2017.

Verslag van de commissaris aan de aandeelhouders van Eandis System Operator CVBA over de beoordeling van de tussentijdse verkorte geconsolideerde financiële staten voor de periode van 6 maanden afgesloten per 30 juni 2017

Inleiding

Wij hebben de beoordeling uitgevoerd van de bijhorende tussentijdse verkorte financiële positie van het geconsolideerd geheel ("de balans") van Eandis System Operator CVBA (de "Vennootschap") en haar dochterondernemingen per 30 juni 2017 nagekeken, alsmede van de bijhorende tussentijdse verkorte geconsolideerde resultatenrekening, het geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten, het geconsolideerde mutatieoverzicht van het eigen vermogen en het geconsolideerd kasstroomoverzicht voor de periode van 6 maanden die op die datum is beëindigd, en de toelichtingen, gezamenlijk, de "Tussentijdse Verkorte Geconsolideerde Financiële Staten". Deze staten tonen een geconsolideerd balanstotaal van € 4.109.918 duizend en een geconsolideerd resultaat voor het semester afgesloten op deze datum van € 0. Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen en de presentatie van deze Tussentijdse Verkorte Geconsolideerde Financiële Staten in overeenstemming met de International Financial Reporting Standard *IAS 34 Tussentijdse Financiële Verslaggeving* zoals goedgekeurd voor toepassing in de Europese Unie. Onze verantwoordelijkheid bestaat erin een conclusie te formuleren over deze Tussentijdse Verkorte Geconsolideerde Financiële Staten op basis van de door ons uitgevoerde beoordeling.

Reikwijdte van de beoordeling

Wij hebben onze beoordeling uitgevoerd overeenkomstig ISRE 2410, "Beoordeling van tussentijdse financiële informatie, uitgevoerd door de onafhankelijke auditor van de entiteit." Een beoordeling van tussentijdse financiële informatie bestaat uit het verzoeken om inlichtingen, in hoofdzaak van personen verantwoordelijk voor financiële en boekhoudkundige aangelegenheden, alsmede uit het uitvoeren van cijferanalyses en andere beoordelingswerkzaamheden. De reikwijdte van een beoordeling is aanzienlijk geringer dan die van een overeenkomstig de Internationale Controlestandaarden uitgevoerde controle. Om die reden stelt de beoordeling ons niet in staat om zekerheid te verkrijgen van alle aangelegenheden van materieel belang die naar aanleiding van een controle aan het licht zouden komen. Bijgevolg brengen wij geen controle-oordeel tot uitdrukking.

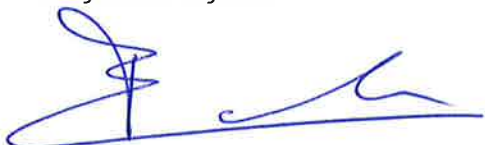
**Verslag van de commissaris van 30 augustus 2017 over de tussentijdse verkorte
geconsolideerde financiële staten van Eandis System Operator CVBA over
de periode van 6 maanden afgesloten op 30 juni 2017 (vervolg)**

Conclusie

Op basis van onze beoordeling is niets onder onze aandacht gekomen dat ons er toe aanzet van mening te zijn dat de bijgevoegde Tussentijdse Verkorte Geconsolideerde Financiële Staten niet in alle van materieel zijnde opzichten zijn opgesteld in overeenstemming met IAS 34 *Tussentijdse Financiële Verslaggeving* zoals goedgekeurd voor toepassing in de Europese Unie.

Gent, 30 augustus 2017

Ernst & Young Bedrijfsrevisoren BCVBA
Commissaris
Vertegenwoordigd door

Paul Eelen
Venoot*
*Handelend in naam van een BVBA

Ref: 18PE0050